HE 73/2023 vp

Helsingin kaupungin asiantuntijalausunto työelämä- ja tasa-arvovaliokunnalle
Ville Salo, kehittämispäällikkö

Helsinki

Työllisyyspalvelut
Sysselsättningstjänster
Employment Services

Esityksen tavoite on hyvä

- Orpon hallitusohjelmassa linjataan sosiaaliturvan uudistamisesta siten, että järjestelmä on yksinkertaisempi ja työhön kannustavampi. Tämä tavoite on kannatettava

- Helsinki on mukana työllisyyden kuntakokeilussa ja ottamassa työvoimaviranomaisen tehtävää 1.1.2025 alkaen

- Tulevia työvoimaviranomaisia pyritään kannustamaan työttömyyden vähentämiseen kasvattamalla kuntien maksuvastuuta työttömyysturvan perusosasta
    - Työttömyysturvaan tehtävät muutokset vaikuttavat ei pelkästään työnhakijan – vaan myös työvoimaviranomaisen kannusteisiin

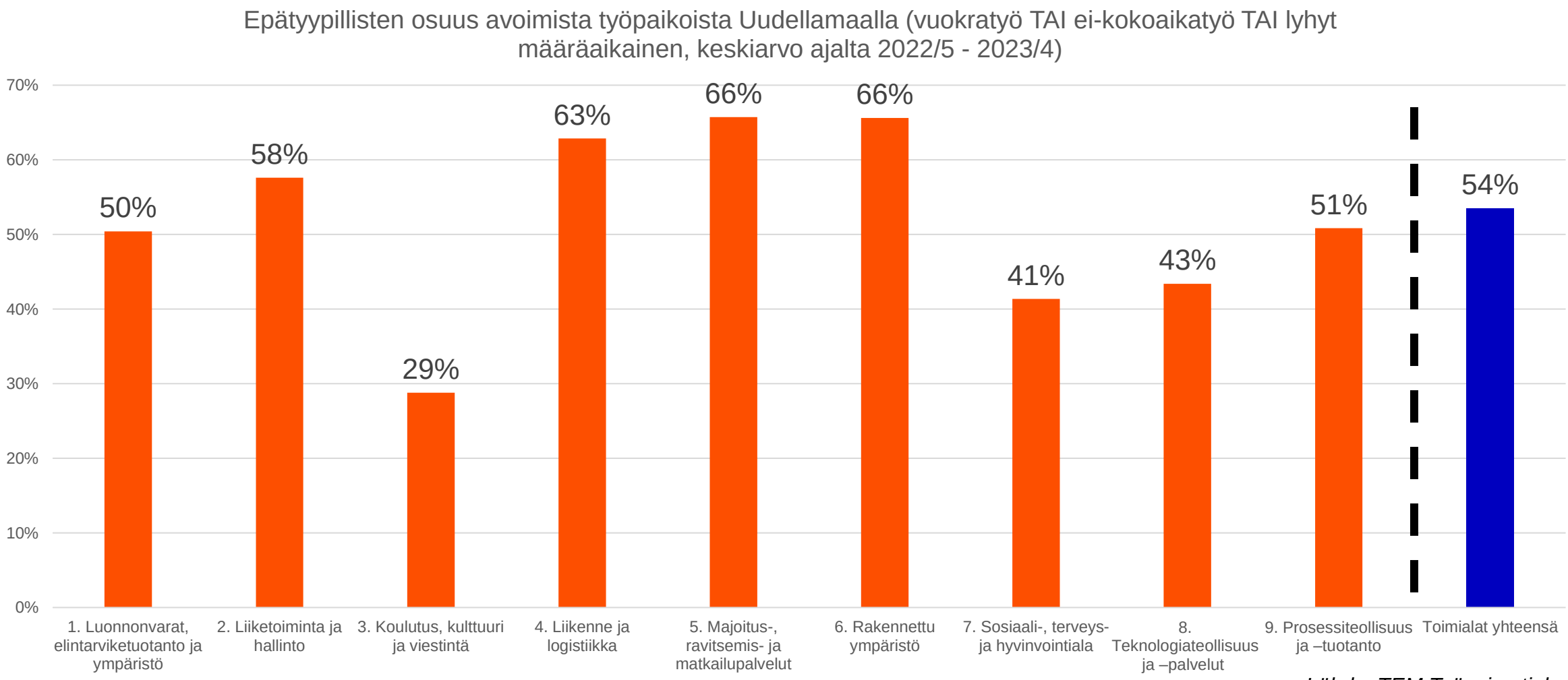
Epätyypilliset työsuhteet

- Minkä verran työttömyysturvan muutokset vaikuttavat siihen, tehdäänkö työtä epätyypillisessä työsuhteessa vai vakinaisessa kokoaikaisessa työsuhteessa?

- Pääkaupunkiseudun elinkeinorakenteessa korostuvat palvelualat, joilla suuri kysyntä työvoimasta epätyypillisiin työsuhteisiin

- Esityksen muutokset työttömyysturvaan heikentävät kannustimia ottaa vastaan erityisesti vähäisten työtuntien keikka- tai osa-aikatyötä

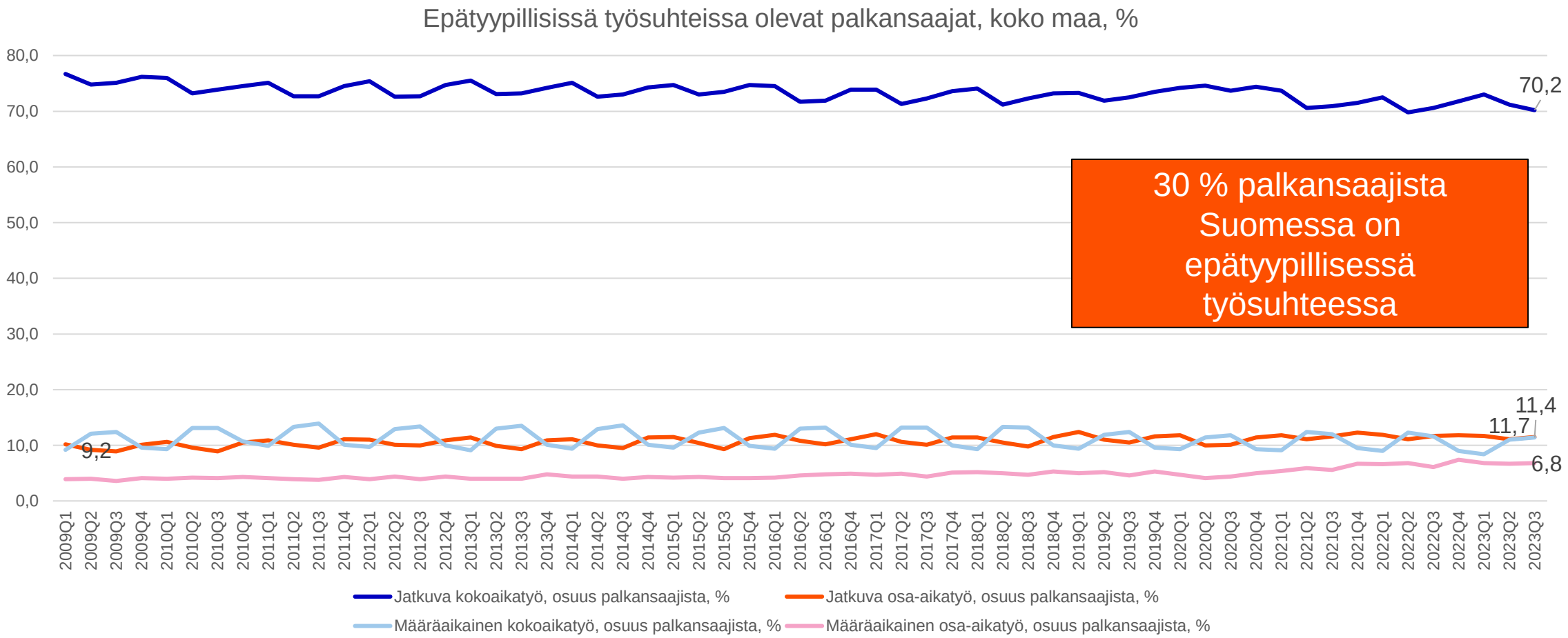
Epätyypillisiin työsuhteisiin on kysyntää Uudellamaalla

Lähde: TEM Työvoimatiekartat

Helsinki Työllisyyspalvelut

Epätyypilliset työsuhteet ovat tyypillisiä

Lähde: Työssäkäyntitilasto

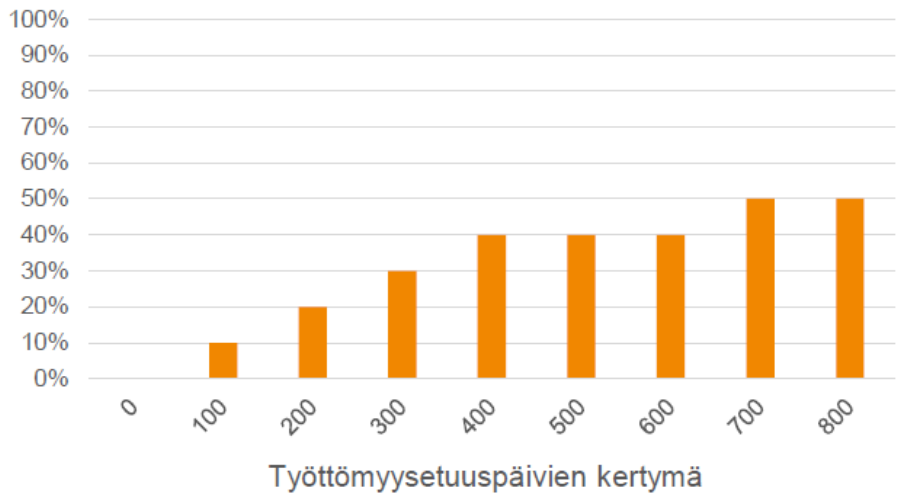
Työllistyminen lyhyisiin määräaikaisuuksiin tai vähäisten työtuntien osa-aikatyöhön on arvokasta

- Monelle vaikeasti työllistyvälle realistisin tapa päästä avoimille työmarkkinoille on epätyypillinen, osa-aikainen tai määräaikainen työsuhde
- Kaikille työttömille ei ole tarjolla kokoaikaista pitkää työsuhdetta
- Työnantajayrityksillä on eri syistä tarpeita rekrytoida henkilöstöä tämänkaltaisiin työsuhteisiin, eikä muutos työttömyysturvaan muuta tilannetta

Kunnan vastuu työttömyysturvasta kasvaa uudessa rahoitusmallissa 2025 alkaen vs. nykyinen ”sakkomaksu”

Kunnan rahoitusvastuuta työttömyysetuuksista laajennetaan ja varhennetaan

- Kunnat osallistuvat työttömyysetuuden perusosan suuruisen osan rahoitukseen **nykyistä varhaisemmassa vaiheessa.** Rahoitusvastuu laajenee koskemaan myös ansio- ja peruspäivärahaa.
- Työttömien palveluihin **aktivointi ei siirrä** etuuden rahoitusvastuuta valtiolle.
- Rahoitusvastuun kasvu kompensoidaan kuntakohtaisesti peruspalvelujen valtionosuuden lisäyksellä.

Kuntatalousvaikutuksia arvioitu puutteellisesti

***HE:n perustelut* 4.2.1.3**

Uudessa rahoitusmallissa kunnat maksavat saman osuuden etuuksista työttömyyden keston mukaan riippumatta siitä, millä etuuslajilla etuudensaaja on. Tämän vuoksi työssäoloehdon muutoksillakaan ei arvioida olevan merkittävää vaikutusta kuntien rahoitusosuuksiin työttömyysetuuksista.

Ei pidä paikkaansa.

Työssäoloehdon täyttyminen ”nollaa” kunnan maksuvastuun päivälaskurin

TTL 14 luku 3 b § Peruspäivärahan saajan kotikunnan rahoitusosuus (voimaan 1.1.2025)

Peruspäiväraha rahoitetaan työttömyysvakuutusmaksun tuotoilla ja valtion varoista siihen saakka, kunnes henkilölle on tullut maksetuksi työttömyyspäivärahaa yhteensä 100 päivältä.

Työttömyyspäivärahan 100 maksupäivän laskeminen alkaa uudelleen alusta sen jälkeen, kun henkilö on tullut työssäoloehdon täyttymisen jälkeen oikeutetuksi uuteen 6 luvun 7 §:ssä tarkoitettuun enimmäisaikaan.

Mihin kunnallista työvoimaviranomaista kannustetaan laittamaan resursseja?

Kuinka paljon työvoimaviranomaisen kannattaa panostaa siihen, että työttömät työllistyvät osa-aikaiseen tai keikkatyöhön?

